

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXIX. Ecclesiasticis legibus non subjiciuntur infideles, nec pueri
nondum ratione utentes, nec perpetuo amentes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

ris loci. Cæterum non valere matrimonium ejus, qui (sine domicilii mutatione) è proprio territorio in aliud transit, animo subterfugendi legem Tridentini. Unde consequenter adjungit, non valere confessionem ejus, qui (abique domicilii mutatione) de una Dicecesi transit ad aliam, sine alia causa, quam ibi confitendi. Quia transeundo non mutat conditionem, seu Dicecesim, sed transit in fraudem.

CAPUT XXIX.

Ecclesiasticis legibus non subjiciuntur infideles, nec pueri nondum ratione utentes, nec perpetuò amentes.

235 **D**E infidelibus (puta non baptizatis) patet ex eo quòd soli baptizati subditi sint Ecclesiæ. *Quid enim mihi de iis qui foris sunt judicare?* ait Apollolus.

Quoad pueros ratione nondum utentes, & perpetuò amentes, ratio est, quia lex, utpote rationale præceptum, solis ratione utentibus imponitur. Unde bruta legis & præcepti incapacia sunt. Hinc Theologi & Canonistæ communiter inferunt, parentes non peccare, præbendo infantibus carnes, in diebus jejuniorum. Et sic habet consuetudo, ut Cajetanus ait 2. 2. q. 147. a. 8. Prudenter tamen filiis suis carnes subtrahent, ut paulatim ipsos in istius abstinentiæ usu forment: *Bonum est enim homini, cum portaverit jugum ab adolescentia sua.* Et ut D. Basilii loquitur q. 15. *etiam prima ætatis tempus ad accedentes suscipiendos idoneum esse censetur. Itaque dum adhuc facile formari potest, & tenera est anima, & velut cera leviter cedit, & convenienter forma facile ipsi imprimuntur, ad omnem bonorum exercitationem statim, & ab initio induci ipsam oportet, ut ubi ratio accesserit, & habitus discernendi contigerit, cursus existat ab elementis ab initio, & traditis pietatis formis. Cum ratio quidem quod utile est suggerat, consuetudo vero facultatem ad rectè faciendum inducat.*

236 Saltem hanc propositionem Emmanuelis Sa verbo jejunium: *Pueri non tenentur à carnibus abstinere ante duodecimum ætatis annum,* è libro ipsius merito expungi fecit S. Palatii Apostolici Magister. Tameñ etiam perpetuò amentes, ne materialiter quidem peccent, diebus Festivis opera servilia exercentes; ideoque Laymannus (apud Tamburinum l. 4. in Decal. c. 3. §. 1. n. 17.) fas esse dicat opera servilia ipsis tunc imponere. Verendum tamen ne peccet, qui amentis operâ, velut instrumento, utitur ad proprium lucrum, ex ea diebus Festivis percipiendum. Cum per amentem, velut instrumentum, operari videatur. Quidquid sit, extra controversiam est, fas non esse, ipsos concitare ad iram, blasphemiam, fornicationem, &c. ob intrinsecam deformitatem istis annexam, quam approbat, qui ad ista concitat, & ad

ista amentis operâ utitur, velut instrumento.

Quatuor circa pueros supersunt inquirenda. Primò, an irregularitatem incurrant, si ante rationis usum aliquem mutilaverint, vel occiderint? Secundò, an humanis legibus obligentur, qui septimum ætatis annum attigerunt? Tertio, an censuras ecclesiasticas incurrant ante annum decimum & dimidium? Quarto, an impuberes incidant in casum reservatum, siquod committant crimen, aliàs Episcopo reservatum?

Ad primum respondeo negativè contra Hostientem: sic enim Clemens V. declaravit Clementinâ *si furiosus* de homic.

Ad secundum respondeo quibusdam Antiquis visum esse quòd non, nisi proximi essent pubertati, id est, annum decimum & dimidium attigissent. Et ipsis subscribere videtur S. Antoninus. Verum opinio ista meritò hodie rejicitur à Theologis & Canonistis, contrariumque satis significatur can. *pueris* de delictis pueror. S. Antoninus verò non omninò manifestè isti favet opinioni, cum exponi possit de subjectione quoad vim coactivam, sive quoad poenarum incurSIONEM.

Ad tertium communis antiquorum Canonistarum opinio fuit affirmativa. Fondabant se in cap. 1. & ult. de sent. excommun. Verum caput primum non dicit pueros, Clericorum percussores, excommunicationem incurrisse, sed solum quòd non sunt ad Apostolicam Sedem mittendi, quia eos ætas excusat. Caput ultimum loquitur de pueris proximis pubertati, ibi: *sive ante, sive post pubertatem postulant se absolvi.* Verba namque ista denotare videntur crimen commissum circa tempus pubertatis. Fundata proinde videtur opinio negativa Dominici Soti in 4. distinct. 18. q. 1. a. 3. in fin. aliorumque illustrium Theologorum: quia cap. referente de delictis pueror. Alexander III. dicit, quòd *in pueris relinqui solet inultum, quòd in aliis provecioris ætatis humana leges dicunt severius corrigendum.* Nec ecclesiasticæ legis minùs humanæ sunt, quàm civiles, quæ pueros ante decimum annum & dimidium delinquentes, pro commissis delictis non puniunt. L. *quoniam* C. de falsa moneta. L. *pupillum*. ff. de reg. jur. & §. *in summa* Institur. lib. 4.

Ad quartum negativè responder Theologia Moralis, jussu & autoritate Illustriss. Episcopi Petrocorensis edita to. 1. l. 1. c. 9. in fine: tum quia mitius cum illis agendum, quàm cum aliis. Tum maximè quia in ipsis non reperitur necessitas Episcopalis examinis, & correctionis, qualem exigit casuum reservatio. Rationabiliter quidem hoc Episcopi declararent: quia tamen hoc ab ipso pendet arbitrio, mens & intentio ipsorum ab ipsis consultò inquiretur.